

יְהוָה אֵלֵינוּ לֵב וְלֹא תִחְלָוּ
 יְהוָה אֵלֵינוּ לֵב וְלֹא תִחְלָוּ
 יְהוָה אֵלֵינוּ לֵב וְלֹא תִחְלָוּ
 יְהוָה אֵלֵינוּ לֵב וְלֹא תִחְלָוּ

אֲנִי יְהוָה: לֵב וְלֹא תִחְלָוּ אֶת־שֵׁם קְדוֹשִׁי
 וְנִקְדְּשִׁתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲנִי יְהוָה
 מִקְדְּשֵׁכֶם: לֵב הַמּוֹצִיא אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם

תולדות אהרן: (ל) ולא תחללו. סנהדרין עד. ונקדשתי. ברכות כא: מגילה כג: סנהדרין עד:

בעל המורים

המצוות: (ל) ונקדשתי בתוך בני ישראל. בגי' זהו אין אומרים קדושה להתפלל ולהלל להקב"ה שברוב עם הדרת מלך: מקדשכם. וסמך ליה פחות מ' בתוך בני ישראל. וסמך ליה מועדים שבמועדים מחקבים כדי מועד ה' שחייב אדם לטהר את עצמו בדגל:

רש"י

(לא) ושמרתם. זו המשנה: ועשיתם. זה המעשה
 (ל) ויא תחללו. לעבור על דברי מזידין.
 ממשמע שנאמר ולא תחללו, מה תלמוד לומר
 ונקדשתי? מסור עמך וקדש שמי. יכול ציחיד - תלמוד
 לומר בתוך בני ישראל. וכשהוא מוסר עמנו, ימסור על-

עולת ראיה (קוטום)

וכמה היה המין האנושי הולך ותועה בדרכי ערבוביא, המביאים עליו המוני צרות גופניות ונפשיות, יתר אלפי שנים, אם לא ימצאו בקרב החברה האנושית אנשים אמצי כוח ולב, לעמוד לפני כל צר ואויב הבא להשכיח שם ד', גם בנתנם כפרו את כל נפשם וגם כל סבל צרה ומכאוב, שאפשר לצייר בדמיון היותר אכזרי, ולרעים וסכלים שבבני אדם היה אפשר להתגבר ולהשכיח מן העולם את אור האמת העליונה. ומי שלבו לב אדם באמת, ויודע את ערך יקרת התעודה של אהבת ד', והאושר הכללי הכרוך עמה, לא תרפינה ידיו למענה גם ממכאובים היותר נוראים בפועל. על כן צריך לזה גם כוח גבורה נפשית ואמץ רוח חזק מאד, עשוי לבלי חת, ועל כן אחת מחובות החנוך התורני הוא אמיצות הרוח, שתהיה מתלווה אל בידור השכל וקדושת המידות, ורק אז תוכל אהבת ד' להיות עומדת גם במעמד של נטילת הנפש, שהוא מצויר רק ע"י יסורין מאריכין. "עזה כמות אהבה" (שיר השירים ח, ו).

ע"כ רק קמאי, שהגבירו שלמותם הציונית מאד, והעבירו שלימות המדמה על שלטון השכל הקר, רק המה הכירו את האמת, ונעשו קרובים לשם ד'. אותן למסרי נפשיהו אקדושת (ד') [השם], מסירת הנפש לא בחשבון קר ודרכי הגיון מוגבלים באו לעבודה, כ"א אחרי טהרת המדמה מכל שיבוש כוזב, ואחרי השלמת השכל כפי היכולת, הגבירו את שלימות הציורים הקדושים, וטהרו וקדשו את לבבם, עד שרוב עסקם הי' רק מושגי המשרים והצדק האלהי, והניחו לקדושת הנפש לפעול כטבעה, ובלא שאלת פי החשבון קנאו לד', כהא דר"א בר אבהו שלא הי' יכול להתאפק ולהמתין עד מוצא השכל ההגיוני, במקום שבאה למראה עיניו פריעת הסדר המוסרי, שהוא יסוד קדושתן של ישראל, וזהו אות על שלימותו הציונית. אצלו אין דבר נמנע מיכולת השם ית' ותפילתו מוכנת להעשות כפי אמתת אמונת לבבו. וניסים יוכלו להעשות על ידו מפני שאין לו מונע של טבע הנמנעות, שהשכל האנושי מפקפק בהם את לבב האדם.

שאול ויהונתן הנאהבים

והנעימים בחייהם ובמותם לא נפרדו מנשרים קלו מאריות

גברו:

(כ) לא נפרדו. ת"י לא איתפרשו מעמהון כלומר אף על פי שהיו יודעים מותם במלחמה לא נפרדו מעם ה' ולא נעצרו ולא נסו מן המלחמה ויזכר פירושו לא נפרדו זה מזה כי כאחר מתו כמו שהיו בחייהם נאהבים זה לזה: (וכד')

דניאל נבוכדנצר העמיד צלם והפריש מפל אמה ואמה שלשה שלשה ולנו הפריש מפל ישראל, מה אתה אומר לנו נסגוד ליה או לא. אמר להם הנה הנביא לפניכם לכו אצלו, הלכו להם מיד אצל יחזקאל. אמרו לו כמו שאמרו

נבוכדנצר העמיד צלם והפריש מפל אמה ואמה שלשה שלשה, ושלשה מפל ישראל. וחנניה מישאל ועזריה שהיו השלשה מישראל עמדו ומחו על עצמן ולא עבדו עבודה זרה. הלכו להם אצל דניאל אמרו לו רבנו

לדניאל נסגוד ליה או לא. אמר להם כבר מקבל אני מישעיהו רבי (ישעיה כו ב) חבי כמעט רגע עד יעבר זעם. אמרו ליה מה את בעי דיהון אמרין הדין צלמא סגדין ליה כל אמיא. אמר לון ומה אתון אמרין. אמרו ליה אנן בעינן נתן ביה פגם דניהוי תמן ולא נסגוד ליה, בגין דיהון אמרין הדין צלמא כל אמיא סגיד ליה לבר מישראל. אמר להם אם פדעתכם המתינו לי עד שאמלך בבבורה, הדא הוא דכתיב (יחזקאל כ א) באו אנשים מדקני ישראל לדרש את ה' וישבו לפני. ומי היו, אלו חנניה מישאל ועזריה. אמר לפני הקדוש ברוך הוא רבונו של עולם חנניה מישאל ועזריה מבקשים לפני נפשם על קדשת שמך, מתקים את עליהן או לא, אמר לו איני מתקים עליהם, הדא הוא דכתיב (שם א) בן אדם דבר את זקני ישראל ואמרם אליהם כה אמר אדני ה' הלא אנכי אתם באים, מאחר שגרמתם לי להחריב ביתי ולשרף היכלי ולהגלות בני לבין האמות, ואחר כך אתם באים לדרשני, (שם) מי אני אם אדרש לכם. באותה שעה בכה יחזקאל וקונן וסילל בעצמו ואמר וי לשונאי ישראל אבדה שארית יהודה, שלא נשמר מיהודה אלא אלו בלבד, שנאמר (דניאל א ו) ויהי בהם מבני יהודה דניאל חנניה מישאל ועזריה, וזו תשובה הבא להם, ותנה בכי ואזיל. פיון דאתא אמרו ליה מה אמר לך הקדוש ברוך הוא. אמר להם אינו מתקים עליכם. יאמרו לו בין מתקים בין שאין מתקים אנו נותנין נפשותינו על קדשת שמו. מדע לך שהוא בן שעד שלא באו אצל יחזקאל מה אמרו לו לנבוכדנצר (שם א טו) לא חשתינן אנחנא על דנה פתגם להסתבותן הן אימי אלהנא די אנחנא פלחין וכל לשינכותנא. לאחר שבאו אל יחזקאל ושמעו התשובה אמרו לנבוכדנצר (שם יח) והן לא ידיע להוא לך מלפא וגוי בין מציל בין לא מציל, ידיע להוא לך מלפא די לאלקה לא איתנא פלחין ולצלם דהבא די

תימר להון מידי. אשבק להון מהלכין על תומם, הדא דכתיב (משלי י ט) הולך בתם ילך בטח וגוי. מה עשו, ופזרו עצמן בין האוכלוסין והיון אמרין והן לא מציל להוא לך וגוי. הדא היא דבריתא משתבעין ואמרין ד דאקים עלמא על תלתא עמודים, אית דאמרי אברהם ויעקב אנון, ואית דאמרין אלו הן חנניה מישאל ועזריה זאת קומתה דמתה לתמר. מה תמר נגזרה עליה שרפה נשרפה, אף אלו נגזר עליהם שרפה ולא נשרפו. פיצד להם האור. ר' אלעזר ר' שמואל בר נחמיה. ר' אלעזר במין טלגס. ר' שמואל אמר במין אוקי.

הקיימת לא נסגד. מן דנפקין מן גביה דיהזקאל נגלה הקדוש ברוך הוא ואמר לו יחזקאל מה את סבור שאיני מתקים עליהם, מתקים אני עליהם בודאי, הדא הוא דכתיב (יחזקאל לו לו) כה אמר ה' אלהים עוד זאת אדרש לבית ישראל, אלא שביק להון ולא